

Behovsbeskrivelse – NAV – Unge på vei til jobb

Innledning

NAV tilbyr en rekke tiltak og virkemidler for å hjelpe mennesker inn i/tilbake til arbeidslivet. Dette kan eksempelvis være kvalifiserende tiltak, oppfølgingstiltak, lønnstilskudd eller hjelpemidler. Å få flere mennesker i arbeid er det viktigste grepet for å bidra til livskvalitet og inntekt for den enkelte, samtidig som det også er svært viktig i et samfunnsøkonomisk og velferdspolitisk perspektiv.

Flere unge mennesker er i en særlig sårbar situasjon med lite arbeidserfaring og ofte manglende formell kompetanse, og derfor er unge under 30 år en prioritert gruppe for bistand fra NAV.

Ett av tiltakene NAV tilbyr er det som etter tiltaksforskriften kalles for avklaring. Det er dette tiltaket vi nå ønsker å utforske med nye ideer fra private aktører. Dette er et tiltak hvor formålet er å kartlegge og vurdere deltakerens arbeidsevne og eventuelle spesifikke behov for bistand for å skaffe seg eller beholde arbeid.

Avklaringstiltaket er ett av tiltakene som kan være aktuelle for unge mennesker. Avklaringstiltaket brukes for eksempel for personer som er arbeidsledige hvor det ikke er helt klart hva slags type arbeid som er det beste for vedkommende, eller hvor man må finne ut om det for eksempel trengs kompetanseheving eller andre virkemidler for at brukeren skal komme i passende arbeid. Tiltaket kan også brukes for personer som er sykmeldte og hvor det er uklart om arbeidstakeren kan komme tilbake til sin vanlige jobb eller om det er annet arbeid som passer bedre. NAV ønsker å se på hvordan et slikt tiltak best kan gjennomføres slik at det øker sannsynligheten for at de kommer i arbeid.

Arbeids- og velferdsdirektoratet ønsker å utfordre markedet, og da spesielt sosiale entreprenører og ideell sektor, med å bidra inn på dette feltet med sin kompetanse. NAV ønsker nye forslag til løsning basert på det som tiltaksforskriften sier om innholdet i avklaringstiltaket, se https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-12-11-1598/KAPITTEL_2#KAPITTEL_2

Problem / utfordring

Arbeids- og velferdsdirektoratet er ikke misfornøyd med avklaringstiltaket slik det fungerer i dag, men vi er nysgjerrig på om det finnes alternative måter å gjennomføre det på som motiverer til enda større egeninnsats, som gir mer eller bedre arbeidsutprøving og som gir brukerne en enda mer realistisk plan for den videre veien til jobb. Spesielt er vi nysgjerrig med tanke på den yngre målgruppen. Vi vet at mange unge sliter med å etablere seg på arbeidsmarkedet, og flere står i fare for å havne utenfor arbeidsmarkedet over lengre tid. NAV ønsker å snu alle steiner i arbeidet med å forhindre dette, og et av grepene er å se på alternative måter å gjennomføre avklaringstiltaket på.

Ønsket resultat/effekt

- *NAV ønsker et mer individuelt tilpasset avklaringstiltak som gir brukerne arbeidshåp og motivasjon for veien videre.*
- *NAV ønsker et arbeidsrettet og målrettet avklaringstiltak som både fungerer som ett av flere steg på et lengre løp, eller som et siste steg ut i jobb for brukere som klarer seg med det.*
- *NAV ønsker at brukerne enten skal være i arbeid eller i en aktivitet som fører til arbeid ved avslutning av tiltaket*
- *NAV ønsker et avklaringstiltak hvor brukerne er delaktig i egen prosess og utformer en realistisk plan for å komme i jobb*

Behovet

Dagens avklaringstiltak fungerer i det store og det hele etter tiltaksforskriftens hensikt, men er det mulig å gi brukeren noe som er enda bedre? NAV er nysgjerrig på hvordan aktører med andre tilnæringsmåter tenker. Vi vil høre om nye ideer som legger til rette for økt egenproduksjon og innsats ved hjelp av digitalisering (vi er jo blitt vår egen bankfunksjonær). Vi lurer på hvordan vi kan få en bedre individuell tilpasning og et avklaringstiltak som også bygger selvtillit og gir bedre selvfølelse hos brukerne. NAV vil i dette StartOff-prosjektet vurdere nye forslag som leverer på måkravene i tiltaksforskriften og nye tanker om hvordan vi i størst mulig grad oppfyller bør-kravene i den samme forskriften. Det vi spesielt ser etter er forslag som kan levere en plan for den enkelte bruker som er individuelt utviklet og tilpasset, en plan som understøttes av digitale funksjoner som gir bedre oversikt, eierskap og oppfølging. Vi ser videre etter forslag som gjør at den enkelte bruker kan utforske den utdannelsen eller de arbeidsoppgavene som leder frem mot en jobb tilpasset egne forutsetninger, behov og ønsker. En realistisk vei til jobb.

I behovsmatrisen under har vi spesifisert de behovene vi ønsker at forslaget til et nytt avklaringstiltak skal dekke, og hvordan vi vurderer måloppnåelsen for hvert enkelt behov. Behovsmatrisen har et må-krav (B01). Det gjelder krav som må være dekket etter endt utviklingsløp for at NAV skal kunne ta løsningen i bruk.

Nr.	Kategori	Beskrivelse av behovet	Ytelse/funksjon
B01	<i>Samsvar med regelverk</i>	<i>En løsning som er iht gjeldende regelverk (måkrav)</i>	<i>Løsningen må være innenfor rammene av kap 1 og 2 i Tiltaksforskriften</i>
B02	<i>Individuell tilpasning</i>	<i>En løsning som kan tilpasses individuelt, gjøres relevant for den enkelte og sørge for maksimal brukermedvirkning.</i>	<i>I hvilken grad løsningen er tilpasset brukernes egne forutsetninger, behov og ønsker.</i>
B03	<i>Fleksibilitet</i>	<i>En løsning som kan innrettes både mot opplæring/utdanning eller arbeid.</i>	<i>I hvilken grad løsningen avklarer deltaker mot hhv jobb eller nødvendig utdanning/opplæring vil bli vurdert.</i>
B04	<i>Motiverende</i>	<i>En løsning som motiverer brukeren, bygger selvtillit og gir bedre selvfølelse og økt arbeidshåp</i>	<i>I hvilken grad løsningen gir bruker motivasjon til egeninnsats og tro på muligheter for å komme nærmere jobb underveis og etter tiltaket.</i>
B05	<i>Praksisnær/realistisk</i>	<i>En løsning som inneholder bistand til arbeidsutprøving</i>	<i>I hvilken grad løsningen inneholder målrettet og hensiktsmessig arbeidsutprøving mot varig arbeidsdeltakelse</i>
B06	<i>Autonomi</i>	<i>En løsning som bidrar til at brukere som ikke har behov for ytterligere tiltak skal ha rask overgang til arbeid</i>	<i>I hvilken grad løsningen gir brukere som ikke har behov for andre arbeidsmarkedstiltak eller annen bistand fra det offentlige får en rask overgang til jobb ved tiltaksslutt.</i>
B07	<i>Selvbetjent og digital</i>	<i>En løsning som legger til rette for økt egeninnsats og engasjement gjennom digitalisering av tjenesten.</i>	<i>I hvilken grad løsningen klarer å integrere digitale plattformer og selvbetjeningsløsninger for å bidra til økt egeninnsats og motivasjon.</i>